

OFFEL, Jan H. van (Antwerpen 12/13 december 1844 – Antwerpen 16 mei 1900).

Sympathiseerde in zijn jeugd met de Eerste Internationale (?1864) en schreef van 1868 tot 1885 harts-tochtelijke, revolutionaire verzen in *De Werker*. Deze populaire en gemoedelijke volksfiguur, de bohémien van het Antwerpse volksleven, kon echter niet van 'zijn kunst' leven en als man van twaalf stielen en dertien ongelukken (hij was onder meer bakkersgast, boekdrukkersgast, werkman, toneelspeler en letterzetter) leidde hij een onzeker bestaan. Van 1880 af deed Van Offel in zijn diepste nood een beroep op de liberale flaminganten in de Scheldestad, vooral op Jan van Rijswijck; die hielp hem onder meer voort met bescheiden baantjes als toezichter bij de mestpacht (1883), portier van het Schepenhuis in de wijk Oud Antwerpen op de wereldtentoonstelling (1894) en ten slotte als bewaker in het Museum Plantijn. Deze steun van de Antwerpse liberalen, die het propagandistische effect van de verzen van Van Offel niet onderschatten, stond niet los van het feit dat de populaire volksdichter sedert 1880 heel wat van zijn verzen in *De Kleine Gazet* was gaan publiceren. Opmerkelijk is wel dat de sociaal-democratische bezieling van Van Offel sindsdien fel begon te verflauwen en flamingantische verzen en huldegedichten aan liberale voormannen centraal stonden in zijn literaire activiteit. Rijk is Van Offel van dit alles niet geworden: hij leefde en stierf in armoede.

WERKEN: *Volledige Volkspoëzie*, 1885.

LITERATUUR: H.L.V. Degroote, 'Van dichters, zangers en andere Antwerpse artiesten uit de vorige eeuw: Jan Hendrik Van Offel, alias "Den Rik"', in *Vlaamse Stam*, jg. 7 (1971), p. 335-340 (met beknopte bibliografie).

JAN M. GORIS